

Krizsán Bálint

A magyar konzervatív sajtó az 1848-as forradalmak idején

A napóleoni háborúkat végérvényesen lezáró és az európai erőegyensúlyt dinasztikus elvek alapján helyreállító bécsi kongresszus rendszere a XIX. század közepéig sikeresen megakadályozta a kontinens forradalmi átalakulását. A változást sürgető nemzeti mozgalmak erősödő nacionalizmusa az 1830-as évektől egyre radikálisabb formát öltött. Amíg a nacionalizmus a soknemzetiségű államok – köztük a Habsburg Birodalom – legnagyobb ellensége volt, addig a politikailag széttagolt, de etnikailag homogén területek – Itália, Német Szövetség államai – ennek az eszmének a segítségétől várták egységesülésüket. Az ilyen formán felgyülemelő nemzeti, illetve a rossz mezőgazdasági termésből adódó gazdasági és szociális feszültségek az 1840-es évek végén forradalmi megmozdulásokhoz vezettek.

Előadásom célja, hogy bemutassa a mérsékelt reformok bevezetését támogató magyar konzervatív mozgalom főbb sajtóorgánumait, a *Budapesti Híradót* és a *Nemzeti Ujságot*. A társadalom szélesebb rétegei elsősorban a politikai napilapok által értesültek a külföldi hírekről, így vizsgálatuk elengedhetetlen a korszak megismeréséhez. A külföldi hírek magvát alkotó olasz, brit, német és francia tudósítások érdekes adalékokkal szolgálnak a forradalmi hullámot illetően. Előadásomban érintem az itáliai forradalmi eseményeket és a februári francia forradalmat, melyek mintegy elindítói voltak a széleskörű európai mozgalmaknak.

Lengyel Emese

Nőkarakterek és nőkép a 20. századi magyar operettekben. A *Lili bárónő*

Előadásom tárgya a 20. századi magyar operettek, különösen a *Lili bárónő* nőtípusainak gender szemléletű vizsgálata. A műfaj minden nemzeti típusának, így a magyarnak is dramaturgiai központjában a primadonna, valamint a szubrett karaktere áll. Az elemzésem librettóközpontú: a szövegkönyv reprezentáció módszertanával történő feldolgozását adja. A vizsgálatom három részből tevődik össze: (1) a librettó keletkezésének kontextusa, a primadonna személye és szerepe; (2) az operett nőkaraktereinek szembeállítása: származás, életút; (3) a nőalakok karrierje, anyagi függés, döntések. Az operettek az „adott kor lenyomatait”, reflektálnak a társadalmi történésekre, ezen belül a női szerepek, a nőkép(ek) változásaira is. Céloom az, hogy bemutassam, a populáris színházhoz tartozó műfaj alkalmas arra, hogy az előző század nő történeti változásait felfejtsem.